

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü

Sayı : 71188846-E-622.02-E.172278
Konu : GÖRÜŞ (Yetkili İdarenin Değişmesi
ve Adres Güncellemesi)

17/08/2020

... KURUMUNA

İlgi : ... tarihli ve ... sayılı yazınız.

İlgi yazıyla;

a) Mahalle, cadde ve sokak isimleri değiştiğinde tüm belediyelerin uygulamak zorunda olduğu bir usul ve esasın bulunup bulunmadığı, bulunmuyor ise farklı belediyelerce aynı durumlarda ne tür farklı uygulamaların yapılabileceği,

b) 6360 sayılı Kanun ile ruhsat düzenleme yetkisini kaybeden belediyelerde mevcut ruhsata adres güncellemesini yapmaya kimin yetkili olduğu veya bu durumlarda tamamen adres değişikliğinde yetkili belediyece yeni ruhsat düzenlemenin gerekli ve şart olup olmadığı,

c) Otogaz istasyonunun yer aldığı tesisin bulunduğu yetkili idarenin (il ve ilçenin) değişmesinde, oluşan yeni durumda İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Yönetmeliği'nin 8 inci maddesinin dördüncü fıkrası çerçevesinde ruhsatta yer alan bilgilerin mi güncelleneceği yoksa yeni bir ruhsat mı düzenlenmesi gerektiği, gerekli değil ise mevcut ruhsat üzerinden yapılacak adres değişikliğinin yeterli olup olmadığı,

d) Yetkili idareler tarafından yapılan adres değişikliklerinden ruhsat sahiplerinin zamanında haberleri olamayacağı dikkate alındığında adres değişikliği işlemi gerçekleştiğinde ilgili belediye tarafından ruhsat değişikliğinin resen mi yoksa ruhsat sahibi tarafından bir ruhsat tadil talebi başvurunun gerçekleşmesi halinde mi yapılabileceği,

hususlarında Bakanlığımız görüşü talep edilmektedir.

Bilindiği üzere İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik'in 5 inci maddesinin (c) bendinde "Özel yapı şeklini gerektiren sinema, tiyatro, düğün salonu, otel, hamam, sauna; ekmek fırını ile akaryakıt, sıvılaştırılmış petrol gazı, sıvılaştırılmış doğal gaz ve sıkıştırılmış doğal gaz istasyonu için yapı kullanma izin belgesinin alınmış olması," hükmü,

6 ncı maddesinin birinci fıkrasında "Yetkili idarelerden usulüne uygun olarak işyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan işyeri açılmaz ve çalıştırılmaz. İşyerlerine bu Yönetmelikte belirtilen yetkili idareler dışında diğer kamu kurum ve kuruluşları ile ilgili meslek kuruluşları tarafından özel mevzuatına göre verilen izinler ile tescil ve benzeri işlemler bu Yönetmelik hükümlerine göre ruhsat alma mükellefiyetini ortadan kaldırmaz. İşyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan açılan işyerleri yetkili idareler tarafından kapatılır." hükmü ve üçüncü fıkrasında "İşyeri açmak isteyen gerçek veya tüzel kişiler, işyerlerini bu Yönetmeliğe uygun olarak tanzim ettikten sonra Örnek 1 ve 2'de yer alan durumlarına uygun formu doldurarak yetkili idareye başvurur." hükmü,

8 inci maddesinde "Ruhsatta belirtilen faaliyet konusu ve adresin değişmemesi kaydıyla işyerinin devredilmesi halinde, devralan kişinin başvurusu üzerine dosyadaki bilgi ve belgeler esas alınmak suretiyle yeni işletmeci adına tekrar ruhsat düzenlenir. (Ek cümleler: RG-9/6/2020-31150-C.K-2626/3 md.) Ancak devredilmek istenen iş yerinin fiziki durumu ile ruhsat dosyasındaki bilgi ve belgelerin faaliyet konusuyla ilgili bu Yönetmelik kapsamında karşılanması gereken mevzuat hükümlerine aykırı olması halinde, söz konusu aykırılıkların

giderilmesi için en fazla altı aylık süre verilir. Verilen süre içinde tespit edilen aykırılıklar giderilmediği durumlarda devir işlemi yapılamaz.

(Ek fıkra: 12/3/2012-2012/2958 K.) Umuma açık istirahat ve eğlence yerleri ile gayrisihhî müesseseler hariç olmak üzere, sihhî işyerleri için adresin değişmemesi kaydıyla faaliyet konusunun değiştiği durumlarda ruhsat başvurusunda bulunulması halinde, dosyadaki bilgi ve belgeler esas alınarak yeni faaliyet konusu ile ilgili şartlar karşılanmak kaydıyla başvuru sahibi adına tekrar ruhsat düzenlenir.

İşyerine yeni ortak alınması veya ortaklardan birinin ayrılması durumunda yeni ruhsat düzenlenmez.

İşyerinin başka bir adrese nakledilmesi halinde yeniden ruhsatlandırılması esastır.

Mahalle, cadde, sokak ve benzeri yerlerin isim veya numaralarının değişmesi nedeniyle aynı işyeri için yeni ruhsat düzenlenmez. Ruhsatta yer alan bilgiler güncellenir.

İşyeri sahibinin ölümü halinde, yeni ruhsat düzenlenmeksizin kanunî mirasçıları adına eski ruhsatın intibakı yapılır.

Ruhsatın yenilenmesi veya intibakı gereken hallerde yetkili idareye en geç üç ay içinde müracaat edilmesi zorunludur. Bu süre mirasçılar için altı ay olarak uygulanır. Süresi içinde müracaat yapılmadığının yetkili idarelerce tespiti durumunda tespit tarihinden itibaren onbeş günlük süre verilir. Bu süre sonunda ruhsat yenilenmediği veya intibak yaptırılmadığı hallerde ruhsat iptal edilir.” hükmü,

6360 sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun’un 1 inci maddesinin birinci fıkrasında; “Aydın, Balıkesir, Denizli, Hatay, Malatya, Manisa, Kahramanmaraş, Mardin, Muğla, Ordu, Tekirdağ, Trabzon, Şanlıurfa ve Van illerinde, sınırları il mülki sınırları olmak üzere aynı adla büyükşehir belediyesi kurulmuş ve bu illerin il belediyeleri büyükşehir belediyesine dönüştürülmüştür.” hükmü, ikinci fıkrasında; “Adana, Ankara, Antalya, Bursa, Diyarbakır, Eskişehir, Erzurum, Gaziantep, İzmir, Kayseri, Konya, Mersin, Sakarya ve Samsun büyükşehir belediyelerinin sınırları il mülki sınırlarıdır.” hükmü, üçüncü fıkrasında; “Birinci ve ikinci fıkrada sayılan illere bağlı ilçelerin mülki sınırları içerisinde yer alan köy ve belde belediyelerinin tüzel kişiliği kaldırılmış, köyler mahalle olarak, belediyeler ise belde ismiyle tek mahalle olarak bağlı buldukları ilçenin belediyesine katılmıştır.” hükmü ve beşinci fıkrasında; “Birinci, ikinci ve dördüncü fıkrada sayılan illerdeki il özel idarelerinin tüzel kişiliği kaldırılmıştır.” hükmü yer almaktadır.

Öte yandan 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu’nun 49 uncu maddesinin birinci fıkrasında “İl özel idaresi ve belediyeler sorumluluk alanlarındaki adres bileşenlerini adres standardına uygun olarak tanımlayıp bunlara değiştirilemeyecek sabit tanıtım numarası vererek mahallindeki bütün adresleri kapsayacak şekilde adres bilgilerini oluşturmakla yükümlüdür. Herhangi bir sebeple sabit tanıtım numarası dışında adres bileşenlerinde yapılan değişiklikler de il özel idaresi ve belediyelerce takip edilerek ulusal adres veri tabanına işlenir.” hükmü,

Adres ve Numaralamaya İlişkin Yönetmelik’in 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (r) bendinde; “Yetkili idare: Belediye sınırları ve mücavir alan sınırları içinde belediyeyi, büyükşehir belediye sınırları içinde büyükşehir belediyesini, bu alanlar dışında il özel idaresini,” hükmü,

6 ncı maddesinin birinci fıkrasında; “Yetkili idare, numaralama çalışmalarını adres standardına göre yapmak ve adresleri Ulusal Adres Veri Tabanına, standarda uygun şekilde işlenmekle yükümlüdür.” hükmü,

9 uncu maddesinin birinci fıkrasında; “Adres bileşenlerinde meydana gelen değişiklikler, yetkili idare tarafından Ulusal Adres Veri Tabanına işlenir. Yetkili idareler hizmet verdikleri adresin Ulusal Adres Veri Tabanında olup olmadığını kontrol ederek, veri tabanında bulunmayan adresleri veri tabanına işlerler.” hükmü,

Adres Kayıt Sistemi Yönetmeliği'nin 23 üncü maddesinde “(1) Belediye sınırları ve mücavir alan sınırları içinde bulunan yerlerde belediyelerce, büyükşehir belediye sınırları içinde büyükşehir belediyelerince; bu alanlar dışında kalan yerlerde ise il özel idarelerince adres bileşenlerindeki değişiklikler takip eden on iş günü içinde ulusal adres veri tabanına işlenir. Ulusal adres veri tabanına bağlanamayan il özel idareleri ve belediyeler, mahallî adres bilgilerini tespit edip güncelliğini takip ederek ulusal adres veri tabanına işlenmek üzere değişikliği takip eden on iş günü içinde elektronik ortamda nüfus müdürlüğüne veya Genel Müdürlüğe gönderir. Kişilerin adres bileşenlerindeki değişiklikleri bildirme sorumluluğu yoktur.” hükmü yer almaktadır.

Yukarıda açıklanan mevzuat hükümleri birlikte değerlendirildiğinde;

- Mahalle, cadde ve sokak isim değişikliklerinin 5490 sayılı Kanun ile bu Kanun kapsamında yürürlüğe giren Adres ve Numaralamaya İlişkin Yönetmelik ve Adres Kayıt Sistemi Yönetmeliği hükümleri uyarınca icra edileceği,
- 6360 sayılı Kanun ile tüzel kişiliği kaldırılmış belediyeler tarafından düzenlenmiş ruhsatlarda adres güncellemesi konusunda yetkili idarenin kapatılan belediyenin katıldığı belediye olduğu,
- 6360 sayılı Kanun sonrası belirli faaliyet konularında ruhsat düzenleme yetkisini kaybeden belediyelerin yetkisiz olduğu faaliyet konularıyla ilgili ruhsat dosyalarını (biri kopyasını alarak) yetkilendirilmiş belediyeye devretmesi gerektiği, bu bakımdan ruhsat üzerindeki adres bilgilerinin güncellenmesi işinin de 6360 sayılı Kanun sonrası yetkilendirilen belediye tarafından yapılması gerektiği,
- İş yerinin aynı belediye sınırları içinde veya diğer yetkili idareler sınırları içine nakli (fiilen taşınması) halinde iş yeri için yeniden ruhsat düzenlenmesi ve mer'î mevzuat hükümlerinin aranması gerektiği,
- Yetkili idareler tarafından adres bileşenlerinde sık sık değişiklik yapılabilmesi ve esasında yetkili idarelerden kaynaklanan adres değişikliklerinin ruhsatın yeniden düzenlenmesini gerektirecek bir husus olmaması nedeniyle güncel olmayan adres bilgilerinin ruhsatın geçerliliğine hâlel getirmeyeceği, diğer taraftan güncellenmenin ruhsat sahibinin bu durumu öğrendiği tarihten sonra başvurusu ya da yetkili idarece bir program dâhilinde re'sen yapılmasının mümkün olduğu,

değerlendirilmektedir.

Bilgilerini rica ederim.

...
Bakan a.
Genel Müdür